

ש א-ס ע ל ל ע אן פארינער וואָבע ווארדען 15000
 שטיק פערשידענע נאכטונגען פערקויפט אונד צוואר
 דייטשוואַלליגע 2.80—3.30 נול. פער מאַר באַ-שקער
 אונד באַנאטער 105—110 נול. טורקישע אונד מאַצעדאָני-
 שע 46—48 נול. ערבישע 145 נול. קראָטישע אונד באַס-
 נישע 47—48 נולדען. פער 56 קילאָ. — (אללעס פער 2
 פערצענט.)

ל ע ר ע ר-נ ע ש ע ס. קוה-הייטע 6—10 קילאָ
 130—230 נול. אינמאל פערזעצטע טערצען פאָן 10—14
 קילאָ 168—172 נול. צוויימאל פערזעצטע טערצען 16—18
 קילאָ 164—166 נול. דריימאל פערזעצטע טערצען 19—22
 קילאָ 163—170 נול.
 הייטע וויר נאָטירען פער 100 ק' אונגאַרישע קוה-
 היטע 108—110 נול. אָכסענהייטע טראָקענע 110—112 נול.
 דאָהייטע 10—11.50 נול. קאלב-פּעללע אָגע קאָפּע
 215—210 פער 100 קילאָ.
 ק א ל ב-ל ע ד ע ר ה, ברוינע 10—12 ק' 460—165
 נול. נענערבעטע 6—8 ק' 385—385 נול. פער 100 קילאָ.

פּראַנצאָזאַרליכער רעדאַקטער:
 יקוטיא הלוי לעדערער.

אין עמפּעללע מינע הויפּטענדערלאַגע פיר אונגאַרן
 אין פּערישען
באַהמישען פּאַלמען-שטיעפּעלן
 פּערנער
נעוואַלכמע רוישי-יוכמען-שאַפּטע
 פּאַבליקאציע פּערנערלאַגע פּאַן שאַנדין נעמען,
 קאַלבעדער, שווייטלעך, קוה-הייטע, ראָסס,
 הייטע, פּיטללינגע, שפּאַללעך, בראַנדוואַך,
 לען אונד פּלעקלעך
 נענדערלאַגע
דער ברוינער וואַל-לעך-פּאַבליק
 פּערנער אללע צונעהאַרע פיר שוואַכער:
 צוג, פּילן, נאַרן, קלעכער, עטצ.
לעפּאַלד פּלעסס, בודאַפּעסט
 קאַנינגאָסע נומ' 24
 אַיספּהאַרליכע פּייקוואַנטע וועדע און נאַטיס

נעשעפּטס בעריכט.

פּינסטער פּרייזע.
 נעשעפּטס פּרייזע. פּאַן ווייזען וואַר
 פּאַרינע וואָבע מעסי צו מאַרקטע נעבראכט, דער פּערקויף
 וואַר נומ' 100000 מעסדז' ווארדען פּערקויפט.
 ק אָרן (נייעס) 6.75—7.20 נולדען.
 נ ע ר ס ע פּוּטטערוואַרע — 6—6.30 נול. מאלצ-
 וואַרע 6.80—7.60 נול.
 ה א פּ ע ר 6.30—6.32 נול.
 ק ו ק ו ר ין (נייא) 5.90—5.98 נול.
 ר ע ס ס קאַהל 13.25 נול.
 ש פּ י ר י ס ים נייע מעטהאָדע אים קריינין 30.75
 — 31 נול. אלטע מעטהאָדע 32.50—33 נול. פער
 10000 ליטער פּעריצענט.
 ה י ל י ע נ ש ר י ב ס ע פּוּלען 9.40 נול. צווער-
 באַהען 11—11.50 ערבוזען 11—12 נול. נעשעלע —
 נול. ליטען 12—18 נול. קימעל — 28 נול. האַנפּאַמען
 — נול. הירוע 6 נול. הירועביין 11—11.25 נולדען.
 (אללעס פער 100 קילאָנאָס.)
 מ אָ ה ק נוינער 26—29 נול. בלויער — נול.
 מ ע ה-פּרייזע פער באללען צו 100 קילאָ נאַסס
 אב בודאַפּעסט, נומ':
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 8 1/2
 20.50 — 19.50 19 — 18.50 17.40 16.50 14.80 12.80 — 10.
 נולדען.
 ק ל י י ע פּיינע — 4 נול. נראָבע 4.20 נול.
 ר י ב אָל דאָפּעלע דאַפּיניס — 38 נול. פער 100
 קילאָנאַס.
 ר י ע ס קובען 6.40 נול.
 ל י י נ א מ ע ין פּיימא 12—12.25 נול. סעקונדא
 11.50—11.75 נול.
 ה א נ ש א מ ע ין 9.50—9.75 נול.
 ק ל ע צ א מ ע ין אונגאַרישער לוצענע — 45
 נולדען.
 נ י ס ס ע 20—26 נול. יע נאַך קוואליטעט.
 א ו נ ש ל י ס ס (הלב) — 51—52 נול.
 ו ו י נ ש י ין 65—69 נול. יע נאַך קוואליטעט.
 צוועטש קען, ערבישע זאך-וואַרע פער אָך-
 טאַבע-וועטבער 24.10 נול.
 צוועטש קענסוס (לעקוואר) סלאַוואַנישער
 24 נולדען.
 ה אָ נ י נ עלישעסער 35.50—36.50 נולדען. וואַכס-
 האָני — נול.
 ו ו י ין הייערינער 6—10 נול.
 פ ע ר אָר ד ע א מ ס 23.75 נול.
 ש א פּ ו אָ ל ל ע אן פּאַרינער וואָבע וואַר דאָס
 נעשעפּט נומ' עס ווארדען 6000 מעטערשט פּער-
 קויפט ביא אונטערנעטשען פּרייזען.
 ק נ אָ פּ פּערן אונגאַרישע 8—12 נול.

10. מען ריעזעס האט זיך דער פאָבעל אבערמאלס
 אין דער קאָזערשטראַסע אונטערמערל אונד יע
 מעהר מיליטער אַויסריקמע, דעסמאָ נראָסער וואַר-
 דע דאָ צאהל דעס רעוואַלטרענדען פּאַבעלס.
 באלד יעדאָך קאמען קאוואַלאַריע, אהלאַנען אונד
 קראַסטרע העראַנגעשפּרענגט אונד היבען אָהנע
 ערבאַרמען מיט דעס פּלאַכען זעבעל אין דען פּאַ-
 בעלהויפּען. אַויס דעס פּאַבעלהויפּען ווארדען אַויף
 דאָס מיליטער נראָסע שטיינע געשלידערט, אָ ענט-
 וויקעלטע זיך אַיין ערביטערטער קאַמפּף אַויף
 ביידען זייטען, אונד ביינאָהע 50 פּערזאָנען בעקאַ-
 מען לייכטערע אָדער שווערערע פּערוואַנדונגען,
 אונד מוסמען פּאַם פּלאַטע אַינ'ס שפּיטאַל געמאַ-
 גען ווערדען. — אַיינע ווענער דעפּעשע פּאַן הייטע
 מעלדעט: דאָ אונרוהען שיינען גענעליך צו ענדע
 צו זיין: אונטאַנ ווארדע דאָ רוהע דורך נויכטס
 געשטאַרט, אָ דאָס דאָס אַויסגעריקטע מיליטער
 אום 9 אַוה אבענדס וועדער אין דאָ קאַסערנען
 אַבויקמע.
 * (וויר זאָלרען סאַלאַניק)
 אָ ק ק ו פּ ר ע ין דער "נאַראַדי ליסט" מעלדעט
 אַויף רונד פּערלעסליכער נאַכריכטען אַויס שקומאַ-
 רי: הערפּאַראַנענדע אלבאַנענען האַבען דורך דאָס
 אָסטרייכיש-אונגאַרישע קאַנוואַל אַין שקומאַר דאָס
 אַנווכען אן דען קאַזער אונד קאַניע פּראַנץ יאַנעף
 געריכטעט אלבאַניען דורך אָסטרייכיש-אונגאַרישע
 טרופּען בעזעצען צו לאַסען.
 * (תּקנות עגונות) דער אין ווער-
 פעלעס (העוועשער קאַממאַס) פּאַן אַיינע צוואַ-
 צי יאַרע וואָהנענדע היירער, נאַסעס הערמאַן
 שוואַרץ (מאַר הרש) פּערלעס פּאַר אַיינע מאַנע
 זיינע פּרוואַ אונד קעדרטע נויכט מעהר צוריק, דאָ
 פּרוואַ אַיזט ועהר קר אַנאָ אונד ועהר אַרם, דאָ-
 דורך נאַנין אַין עלטערעם צושטאַנדע, עס ווירד דאָ-
 הער יעדער האַפּליכטע ערוכט, אַים ערקעננענס-
 פּאַללע אַיזט געריכטליך אַנצוהאַלטען, אונד וואָס
 ער בייא זיך האַט פּאַרמעמען צו לאַסען, דאָ ער
 פּאַן אַנדערע געלד מיטגעקאַמען האַט, ער אַיזט
 אַויס גראַסמאַנענדאַרף געבאַרען, שטאַמור קליין
 שייטעל קאַהל, קורין געשטענען ראַטה-בלאַג-
 דען באַרט געריכט ועהר זאַמערשפּראַכסיג, אַויף
 דעם נאַקען האַט ער אַיינע וואַונד-נאַרבען (שרונ-
 דען). עטוואַניע נאַכריכטען בעליבע מאַן צו רויב-
 מען אן: ולמענה נדולה יחשב. M. TANNENBAUM
 Rabbiner Verplet.

לאַמטאַ-ציעונג פּאַם 11. נאָו.

אַפּען	25	38	47	61	67
טרינסט	21	10	15	68	23
לייץ	51	50	77	12	89

פּרוכטפּרייזע דער קאַרנהאַללע פּאַם 12. נאָו.

פּער 100 קילאָנאַס	פּרייזע	פּער 100 קילאָנאַס	פּרייזע
7.30—7.—	70	75	75
6.55—6.30	62	76	76
6.10—6.40	62	77	77
5.25—5.20	40	78	78
5.10—5.—	75	79	79
6.15—6.90	73	80	80
		81	81
9.25	פּער הערבוסס	75	75
	"	76	76
	"	77	77
	"	78	78
	"	79	79
	"	80	80
6.30	הערבוסס	81	81
	"	75	75
	"	76	76
	"	77	77
	"	78	78
	"	79	79
	"	80	80
	"	81	81
9.50	פּוּלען	78	78
12.50	צוועינבאַהען	79	79
15.—	ליטען	80	80
12.—	ערבוזען	76	76
10.50	הירועביין זאַמט זאַך	77	77
41.—	פּאַן נוינער 33 בלו	78	78
11.50	האַנפּאַמען	79	79
	דאַהשייטס 32.05 נול	80	80
	שפּירטוס פּיעסענע 30.75 נול	81	81

בודאַפּעסטער באַרענקורוע פּאַם 12. נאָו.

פּער 100 קילאָ	פּרייזע	פּער 100 קילאָ	פּרייזע
119.90	אונגאַרישע נאַרדענעט 6%	119	119
86.85	אונגאַרישע פּאַסינער-רענעס 4%	131	131
99.25	אונגאַרישע ניווערשלאַסטונגען	135	135
95.—	טעמעשער-נאַמאַטער	171	171
99.—	זענענבורגישע	171	171
102.—	נאַליזשע	174	174
100.50	בוקאַווינער	109	109
135.—	אונגאַרישע אַינזענבאַהע-אַנלעגען	118	118
97.50	זענענבורגישע אַבלינאַציאָנען	118	118
101.—	פּאַנאַדשיינע דער אונגאַרישען באַרענקורע-	109.20	109.20
102.75	דיט-אַנשטאַל צו 5 1/2 פּערצענט	125.75	125.75
98.50	דעסמאָ דער אונג. הימפּאַה-באַנק צו 5 1/2%	127	127
101.50	דעסמאָ אללענע באַרענקורע צו 5 1/2%	36	36
166.50	דעסמאָ צו 5 פּערצענט	27	27
162.—	דער אונגאַריש-נאַליזשען	22	22
306.—	דער נאַרדאַטבאַהן	39	39
296.—	אַסטערייכישע קרעדיט-אַקציען	19	19
35.—	אונגאַרישע קרעדיט-אַקציען	20	20
	ערבישע 3% אַנלעגען	40	40
	נעלד-קורוע.	35	35
	זילבער-אַש	20	20
	דוקאַטען	51	51
	אַסטערייכיש-אונגאַרישע 8-נולדען-נאַרד-	24	24
	שטיק (20 פּאַנקס)	46	46
	נאַפּאַלעאַנאַר	24	24
	רייטע זייכעבאַנקאַקציען	27.50	27.50
	אַר-מאַר-שטיקע	20	20
	רויטע פּאַרענעל	25	25

פליכט טרױא אונד ענערגיש צו ערפיללען וואָבייאַ
 אַיך דאָ פֿערזוכערע, דאָס וואָ אַן איהרער, מאַכטמאַל
 פֿיערליכט שווערדיגע אַרפֿאַבע אויף מייע פֿאַל-
 לע אונטערשטיצונג רעכענען קאַננען, דאָס היינע-
 גען וועגן אַיך בײַא איהנען אַיך דער ערפֿילונג דער-
 זעלבנען פֿערזוימיססע איהר נאַכערע־קױט, אַיזער
 פֿיערליכט בלאָס לױהױט וואַהרנעמען, איהר דױט-
 פֿעלליגע פֿאַרנעמען פֿאַן מייער זױטע אויף קױנע
 נאַכזיכט וואַהר אַבער אויף אײנע שטרענגע בע-
 שטראַפֿונג צעהלען דאַרף, אײנ-אַלטיגע־בונד, 9 נאָ-
 וועמבער 1882, באַרען עמעדין מישיקע, אַבערגע-
 שפּאַן אונד רעניע־וונקס־קאַמפּטיסער דעס וועזענליכער-
 גער קאַמפּטיסער.

דױאָ אײנע אַנטשעקעניע באַזאַרטנע קראַנקױט.
 אַן איהרער נאַה וואַנדטען זיך דאָ ווען אַן דעם
 אויס ווענער דױטאַט פֿערבאַננטען צו לױן לעבען.
 דען פּאַפּסט אײננאַצענין, IV, אויס שווען געגען דאָ
 לינע־האַפּטע אונד באַרבאַרױשע אַנשולדונג, דאָס
 דאָ מענטשענבלוט טראַקען אונד מענטשענ־הערצען
 אַסען, אײנער דערען דעקאַמאַטעל דאָ נעמאַרדעט
 אונד געפֿלנדערט ווערדען, פּאַפּסט אײננאַצענין, IV,
 אײפֿעקלערטען אונד דױטאַטען גױסעס, ערלױסע
 אַס, 5 יולי 1217 אײנע שױפּט אַן דאָ ערצבױשע־
 אונד בױשאַפֿע דױטשלאַנדס צום שוועזע דער ווען,
 אַן וועלכער עס דױט: „דאָ דאָ נאַטלױכע
 שױפּט אונטער אַנדערען בעפֿעהלען דעם גע-
 זעטעס זאַנט: „טאַדטע נױכט, אונד דען ווען
 בעזאַנדערס פֿערבױמעט, אַן אַסער-פֿעטע עט-
 וואָס געשטאַרבענע צו בערהרען, זאָ בעזענלױט
 מאַן אַן פֿעלשליך, דאָס וואָ אַן דעמוולכען פֿעטע
 זיך דאָס הערן אײנעס געטאַדטען קאַבען גע-
 געווען טהױלען, אײנע גלױבען, דאָס דאָס גע-
 זעטען איהנען דױטעס פֿאַרשױבע, דאָ דױטע אַפֿ-
 פֿענבאַר איהרעס געזעטע אײנער אײנע: אײבעל
 אײנעס, דאָס דאָס אײנען דאָ אײנע־נאָט פֿער-
 טאַרבענער מענטשען, דאָס דאָ אײנע־נאָט געפֿונ-
 דען דאָס אײנע־נאָט, אײנע־נאָט, אײנע־נאָט אונד
 פֿיעלע אַנדערע ערפֿונדונגען געגען דאָ וואַהרען,
 בענעהט מאַן געגען זאָ, אַהנע אַנקלאַנע, אַהנע גע-
 שטענדיג, אַהנע אײבער־הירונג, ווערע דאָ איה-
 נען פּאַס פּאַפּסטליכען שטחלע פֿערלױע־הענען פֿיר-
 וועלעיאָס ווערע נאַט אונד דאָ גערעכט־קױט,
 הױב אַללע איהרער גױטע, קױעלט זאָ מיט היינער,
 געפֿענענע אונד זאָ פֿיעלען בערענגעניסען אונד
 בערע־קונגען, אַנדעס מאַן וואָ מיט דען פֿערשיע-
 דענסטען שטראַפֿען בעלעגט אונד זאָ פֿיעלע פֿאַן
 איהנען צום שטעהליכען טאַדע פֿערדאַמט דאָס
 דאָ ווען אונטער דער הערשאַפֿט יענער פֿורסטען,
 ערלען אונד מעכטיגען שלעכטער דאַרען זינד, אַלס
 איהרע פּאַטער אונטער פֿיעה אַן מצױס געוועזען
 זינד, אַס 7 יולי 1278 וואַרדע דױטע שױפּט פֿאַן
 פּאַפּסט גרעגאָר X ערנייערט, אײנע דען פֿערפֿאַלג-
 גען ענעגעניצט־טען, דענען דאָ ווען אַן דױטש-
 לאַנד אײנער דער ברוטבעשולדיגונג, אַן ווערליכ-
 קױט אבער אַס זאָ אײנע־פֿולדערען אונד איהרעס
 פֿערמאַנעס צו בערױבען, אײנע־נאָט וואַרען, אַל-
 לױן שטערקער אַלס דאָ מאַכט דער פּאַפּסט זינד
 דאָ האַבזכט, דער פּאַפּסט אונד דאָ ווען-
 דױט דער מאַסען, דױט קאַמען נױכט צור רוהע.

פֿעלען אײנע אײבער דאָ ווערללאָזען ווען הער
 נאַכדעם זױע איהנען טאַדע קינדער אײנע הייזע-
 וואַרפֿען האַטטען אײנע וואָ דעם ברוטבעשולדיגעס
 צור צױט דעם פּאַפּסטעס בעשולדיגען קאַננען,
 אונד צום דױטטען מאללע ערהאַב זיך אײנע מעכט-
 גער צױנע פֿיר דאָ אַנשולד דער ווען אַן דער פֿער-
 זאָן קאַזער רודאַלף I אײנע יאהרע 1276 בעשטע-
 טױטע ער דױטע פֿאַן צױיאַ פּאַפּסטען ערלאַסענע
 אורקונדע פֿאַן גױעס אונד, מיט דעם נאַמען מאַיעס-
 טעטעסווענעל פֿערזעהען, בעפֿינדעט זיך דױטעל-
 בע דױטע נאָך אַן דעם שאַרטאַרביף צוקאַלן, דאָ
 אײבער־שױפּט דױטער ערניטען אורקונדע לױטעט:
 „רודאַלפֿוס רעקס ראָם, פֿאַר 600 יאהרען בעצױג-
 טע אַלזאָ קאַזער רודאַלף I, דאָס עס נױכט וואַהר
 וױאָ וואָס אײנע ברוטטען זאַנען, דאָס דאָ ווען
 פֿאַן אײנע הערצען, אײנעס טאַדטען קינדעס־צעה-
 רען אויף איהרעס פּאַפּסטען, אונד נאָך 600
 יאהרען ווער אַן טױט־עסלאַר מאַנאַטע לאַנג אײנע
 אונטער־ווענע געפֿורט אויף גרונד דער בעשולדי-
 גונג דאָס דער שױפּט יאַנען שאַרף דאָ עסטער
 שפּאַלמאַש אַן דעם שבת פֿאַר דעם פּאַפּסטעס
 געשלאַכטען העטטען, אײנע בלוט דערזעלבען
 צו רוטעלען צוועקען צו דערווענען!
 (אײנע דױטשע ענדער בױשאַף
 אײבער דאָ בלוט בעשולדיגונג)
 אַללעסליך דעם טױט־עסלאַר פֿאַללעס האַט דער
 בױשאַף פֿאַן פֿירא פֿאַללענעם שױבען אַן דען
 פֿורדאָר פֿאַר אײנע־נאָט קאַזער־גריטעט: אויף
 איהרען וואַנט בױן אַיך בערױט דאָ ערקלערונג צו
 ווערדע־האַלען, דאָס דאָ אַנאַהמע, עס קאַננעט פֿאַן
 ווען ברוטטענבלוט צו ווערללען צוועקען געברױט
 וואַרדען זױן, ווערע דורך דאָ יודישע העלגאַנג נאָך
 דורך דאָ געשטעט בערניטעט אײנע, דאָס אײנע
 דער־אַרטיגע בעשולדיגונג, אײנע וועלכע פֿאַר־אײ-
 זעטענע אײטער צוריקגעפֿורט, אַלס ענטשענען
 פֿיעלע־נאָט אונטער־הױט אײנע צו צױיב־נעט
 ווערדען מיט.

אײנע־נאָטעס
 געעהרטער הער רעדאַקטער!
 אַיך ערזוכע זאָ אַפֿליכט נאַכפֿאַנגערע
 צױלען אַן איהרעס געשטעטען בלאַטע אײנע־
 נעהמען.
 (פֿיר דױטע רבױק אײבער־טעט דאָ רעדאַקטאָן
 קױנע פֿיראַטוואַרונג.)

דאָס? דער קענט אײך דאָ ווענע דעם קאַזערליכען האַפּט
 אונד וױס דאָ מיט ווער־הױט צו בערעטען, ער אײנע מױן
 אַהױס אונד אַן וואַר יאהר־עלאַנג זױן ווענע־אַפּטע ...
 אורזױנעס בױס זיך אויף דאָ ליפּטען; דען ער קאַנ-
 טע דױטען מאַנעס עצה וואַהר אונד וואַסעט, דאָס ער דאָס
 אַהר דעם ערצױיאָס בױאָס, דעם אַללע־טאַנענען נעכט-
 לינס דעם קאַזערס: „זאָ, יאָ, אַן אַן וױס עס, (שפּראַך ער
 מיט אײנע אַנפֿונג פֿאַן בױטע־קױט) איהר ווען האַבט
 אײנע־נאָט שױבע אַללע אונד שטעקט אײנע־נאָט שױבע-
 נען הענען אַן אַללע שױסעלן; דאָך דאָ ווער אַנדערס
 ווערדען, פֿערלאַסט אײך דאָ ווען, אַן מינעס בעפֿעהלען ע-
 דױטע דױטע נױכט, איהר ווער דער־ראַטער נאָך ברוטטען,
 פֿאַללנדיך שױבע אײך ווערע דאָס נאָך דאָ קױבע זאַנעט
 אײנערע אַנלױבען אַב, עספּאַנעט דאָ שױפּט, אונד דאָס
 יאַך וואַל פֿאַן אײנען שױסען פֿאַללען.“
 זאָל אײנע בעל־שױפּט, הונאַס מורמעלען אונטער־לױט,
 אונד דױטער גענעגעטע:

„ווער זינד ראַטער, וואַ אַללע אײנען, אַן דאָס זינד
 אונטערע ברדער ראַטער ברדער זאָ נױט, וואַ דאָ אײנע-
 נען; היער זינד אַללע ראַטער אונטער־האַנען, אונטערס
 גלױבען בלױבען ווער טרױא; העטטען ווער פֿאַן אײנע אַב-
 פֿאַללען וואַללען אײנע דעם טרױא־טען דױקעס וועללען,
 העטטען ווער עס לענגסט נעשהן, אבער ווער טראַנען איהן,
 אײנע דען נאַמען דעם אײנע־אײנע־נאָט צו הייליגען.“
 האַלטעט עס וואַ איהר וואַללעט, אַן האַבט אײך
 נױכט הייער־נע בעפֿעהלען, אײנע געשטעטע מיט אײך צו
 פֿירען, איהר וױסען וואַהר, מיט ווען איהר עס צו טהון
 האַבעט.“
 ער דרעהטע דען מענען דען ריקען צו, אונד דױטע
 פֿיעלע־טען דאָס נעמאַך.
 (פֿאַרשױסענע פֿאַללען.)

טער אונטער־טע שױבע ערזוכען אונד שאַנען דאָ הייפֿען
 איהר פֿערמאַנען אונד געניעסען; ווער וואַללען אונטער בלוט
 צו דױטעם שױבע פֿיערעסען, אונד ווען ווער הייער, דאָ
 מיטטעל פֿערלאַנגען, זאָ ענטשעטעט יאַטטען אונד קלאַ-
 נעוועל נױכט דאָ — אונד ווען דאָ מיט אײנע־נאָט
 דראַקטעט, זאָ וױסעט, דאָס אײנע אײך אײנע דאָ
 מױערן דױטער שפּאַרט הױס־הױט אונד דען פֿליכטליג צו
 פֿינדען וױס, זאָ ער זיך פֿערניעט, וואַ עס אַיך אונטער
 דען פֿינדען דעם קאַזערס.
 דױטע לעטטען וואַרעט שפּראַך ער מיט אײנעס גע-
 וױסען נאַכדױק אונד בעל־שױפּטע זאָ מיט שױבענען
 בלױקען.
 „ווער ווערדען נאַטלױך ליפּטען, (אַנטוואַרטעטע
 הונאַ) וואַס דאָ פֿערלאַנגעט, זאָ לאַנגע, זאָ ווער עס דער-
 בױזשאַפֿטען, פֿיערעט אַן אײנע ווער צו ענע־נאָט?
 „דאַן ווערדען אַן מױן אײנע פֿערזאָנען האַלטען
 אונד זענען, וואַס מינע פֿאַרלאַטען אײנע דױטען אַן נעלה,
 וױצען אונד וױן הױס־ווערעסען פֿערמאַנען, אבער ווען,
 ווער זינד נאָך נױכט פֿערטע, מינע קרענעס־ווענען מעלדען
 טרױא, דאָס אַן אײנער שפּאַרט נױכט שפּאַללונג נענט פֿאַר-
 האַנען אײנע, דאָס איהר אבער פֿיערען טרױא־טען צעהלע
 — זאָ עננט איהר וואַהר דאָ הייער, אַן דענען איהר אײ-
 רען פֿאַלשען גלױבען בעקענעט — נון, דער ווען ענטש דעם
 קאַזערס נעהט אַללע פֿאַר, אונד אַיך האַבע בעפֿעהלען,
 דאָס ערן דױטער הייער זאָ שפּאַללען אײנע־נאָטע ווער-
 דען; מיט פֿיערען האַבט איהר נענט, איהר קאַנט מינע
 נאַכזיכט דאָרויס עקענען, דאָס אַן אַיך דױטע מיטשױלע
 אונד צױיאַ שױנדען צױס נענע, זעלכט דאָ אײנע־נאָטע.
 מאַכעט שױנלע דאָס, דען מינען פֿאַרלאַטען ווערע דױטע
 לױטער וױן אונד שפּאַס נענט מאַכען.“
 ווער קאַנטע דאָס ענטשעטען מאַרען, דאָס דאָ 8
 מענער בײַא דױטען וואַרשען ערנייערן! זאָ, דאָ, וואַ איהר

טעם דאס זא גאר קיין ציעל האט אויסער דאס שוועלגען אין געהעריגקייט. אנדערערויטס איזט דא געפאדער פארהאנדען, דאס דא 5 אדער זעכס. הינדערשטווענד ווען בוז אויף דען לעטצטען מאנן אונטער דא פליגעל דער רעגירונגסגעוואלט גע- טרועבען ווערדען! - קאָשטוה.

11 א) (איינע מפלה פיר ווער הא - דאס שענדליכע שפעל וועלכעס דיעזער בעזאפפענע דיפלאמאט זיט מאנאטען טרייבט געהט צו ענדען, דא ווינטע אינגאנצע ווער פערטהויבער דא קאמפלאזע לייכע ביזא משאגארא, דער היימי- גע ברויף קאָשטוהס אין אונזערעם בלאטטע דאס ביטטעווען דעם אדאלף גראָס וועגען געניטטהאונג פיר דא בעלידיגונגען אן דען פארטיקולום זינד גע- פעהרליכע היעבע וועלכע דעם אנטיסעמיטיסם דען טאָרעסשטאָס געבען מיטשען. עס זינד דיעס "מכות מצרים" דען אן וועגען שרעקען ווערדען דא הערן אנטיסעמיטען פערענדען. אין מיטגליעד דער אונ- אבהענגיקייטס. פארטייא נאמענס, אדאלף גראָס אויס קאמפלעקן ריכטעטע איינען ברויף אן דען פארטייא קלוב, ער זאמטע און דיעזעס ברויפע פאלגענדעס: אן אראד וואר מאן דער אנזכט דאס דא לינקע פארטייא דא אנטיסעמיטען פארטייא ווא. נון האט דער פרעזעס דער אונאבהענגיקייטס-פארטייא ער- קלערט דאס מאן פיר דא פעהלער אייגענלעך דא גאנצע פארטייא ניכט פעהאנטווארטליך מאכען קאָננע, גער אדע זא מאן ווא וועגען אישטאָנעס העט- צערייען ניכט דא לייבעראלע פארטייא אנטיסעמיטיש נעננען קאָנן. - נון ווארדע אבער אישטאָנען פאן זיינער פארטייא הוינטגעשטאָבען - ווערדענער דער אבהענגיקייטע ווערהאָיא אונדגעקאסען אונטער דער פירמא דער אונאבהענגיקייטס. פארטייא אינגע- שטארט דען אנטיסעמיטיסם נאנן געשעפטטע- סין בעטרייבען. ענטשיידען אונד אפפאן ערהעבע און דא אנקלאנע זענען דען אבהענגיקייטען וויל- אום ווערהאָיא דעססען אונדקלערליכע אנגרייפע יעדען אנטשענדען מענטשן דער פארטייא ענט- פעהרען. ווערהאָיא האט אויף דא פאדע דער אונאבהענגיקייטס. פארטייא אנטשטאט פרוידייט גלייכהייט אונד ברויערליכקייט, רויב, בראנד, אונד פלינדערונג געשייערען! - געהערטער פארטייקלוב! ניכט אן אראד בלאָס, אים גאנצען לאנדע מינט מאן דאס דא לינקע איינע אנטיסעמיטען. פארטייא אומ, דיעזע גלויבען צו צערשטרייען הענגט פאן דער וויזוהייט דער ג' פארטייא אב. דא פארטייא- הענגער יודישען גלויבענס פאָרדען געניטטהאונג

פיר יענע בעלידיגונגען מיט וועלכען זא אייף שריוט אונד טרייט פאן זייטע דער אנטשעמיטישען מיט- גליעדער דער פארטייא אבהענגיקייט ווערדען גע- עהרמע העררען! און שפּרעכע מיט געוואָהנטער אפּפענהייט אונד אייפּרובירטקייט, און ער ווארע קיי- נע אנדערקעננען דאפּר, דאס און זיט יאָהרען אלס אייפּרונגעס פארטיימטליעד געוורקט, דען און און הא- בע בלאָס מינע פּפליכט ערפּוללט, אבער און הא- בע עס און ניכט ערווארטעט, דאס און דערארעסט פאן הערן ווערהאָיא אונד גענאָסען פיר פּאָנעל- פריי ערקלערט ווערדען וורדע, וויל און זודע בין, און דערע אייפּרובירט און ערהעבע און העכט דא- רויף, וויל און און טרייטע אונד זעלבסטלאָגעס מיט- גליעד דער אונאבהענגיקייטס. פארטייא און שאן דאמאלס וואר, דא הערן ווערהאָיא און איינעס און- דערן לאנער, פיר און פאאר גראָסען און עבען דער- זעלבע מאניער, דא אונאבהענגיקייטס. פארטייא מיט שמיטן בעוואַרף, זא ווא ער יעצט, אונטער איינטרענליכערען אויסזכטען דא אונארישען ווערן בעשטימט אונד בעשעפּט און געמאדערע אויפ- טראג, בלאָס און אייגענעס נאמען, אישערע און מיך אבער און בין איבערצייגט, טרייא צו פערדאמעט- שן און געפּהלע מינער גלויבענדיגען אפּפאן; און פון אונד צעמיט, דאס עס פאן דער ענטשליכעסונג דער געהערטען פארטייא אבהענגע, אב דא ברויער יודישער רעליגיאן און פעהרערהן אלס אנהענגער דיעזער פארטייא זיך בעטראכטען דירפּען אָדער ניכט?

12 א) (אוי פרויף דעס ווי עו עלבור- נער רעגירונגס קאמיטעט פאן נאכפאלגערער אויפּרוף ווארדע פאן אבערנע- שפאן דעס ווערעלבורגער קאמיטאטעס אן זינע בעוואָהנער עיראסען; אן דא בעוואָהנער דעם ווערעלבורגער קאמיטאטעס! צופאָלגע דער און דער זיינסטען צייט פאָרנעקאממענען גראָסערען אונד- הען, ביזא דענען און רויבטאכטען אן דען אינשול- דיגען ווען בענאנען ווארדען, יא אראד און און און מיטגעלעבען צום אפּפער פּעל, האט דא האָרע רעגירונג בעהופס ווערדערהערשטעללונג דער גע- זעטליכען אָרדנונג, דער זיכערהייט דעם לעבענס אונד דעם פּערימאנעס אישער אָדערנעטליכע מאס. רענעלן פיר נאָהעווערנע עראכטעט אונד דער הערר קאָנגרעך אונארישע מיניסטער דעם אינגערן האט מיך מיט עירלאס פאָס ליען נאָוועמבער פיר דאס ווערעלבורגער קאמיטאט צום רעגירונגס קאמיטעט. סער ערנאנט, אנדעס און דא בעוואָהנער דעם

קאמיטאטס היעפאן פּערשטענדיגע, ערווארטע און גלייכצייטיג פאן דערען ניכטערנער רעקונגסאריט. זאָווא פאן איהער געוועזענע אכטמיט, דאס זא מיר מינע אייפּאכע מאָנליכעס ערלייטערן ווערדען דארויך, דאס זא זיך פאן יעדער שטאָרונג דער אָרדנונג, פאן יעדער געפּעהרדונג דער זיכערהייט דעם לעבענס אונד דעם אייגענעם פּערימאנעס, פּערימאנעס, און איהערע צייט ווערדערהערשטעללונג דער געשטארטען הויזע דעם קאמיטאטס אונד צור גע- דעהאלטונג דער עטווא צו רהעשטאָרונגען גע- נויטען ביטראגען ווערדען, אונד צוואר אומא- טעהר אלס און דאָרט ווא און און פּערלעסליכער ווייז פאן אויסגעהעטען בעוועגונגען צור שטא- רונג דער אָרדנונג מיטטהיילונג ערהאלטע, ניכט ווי- מען ווערדע, ווען דיעס און מיט איינער לאכט פיר דא בעטריעפּפערנע געמינדע פּערבונדען זיין זאלל- טע, צור פּערהינדערונג דער דאָהערדען אונדוועק פיר דא ענטווערונג דער נאָטהען מיליטעראכט צו זאָרען ניכט מינער ווערדע און ווען דא הויזע ווא אישער געשטארט אָדער דא זיכערהייט דעם אייגענעם העסען אישער אים גערנאטען מאסע געפּעהרדעט ווערדען זאלטע, ווא אונד- ביטליכער שטרענגע זענען דא קראוואלאכער אונד טהעטער פּאָרנעהען, זאָווא דאפּר זאָרען, דאס, ווען דא מיט בעהויערליכען רויב אונד מאָרד- אנגרייפען פּערבונדען געווענען אינדהען און אי- נער געמינדע זיך אים קאמיטאטע פּעליכט ווע- דעהאלטען זאלטען, הויך דא ערוורקונג דעם שטארקעטע און אָרדנונג פּאָללקאממען הענע- שטעללט אונד דא זיכערהייט אללער געשעטע זיא פּעריאזינען זא דאָהער אים נאנען קאמיטאטע דא ניכטערן דאנקענדיק בעפּאלקערונג, אונד ווירקען זא מיט צור געעהרעהאלטונג דער קראוואלע אונד צור פּאָללען הערשטעללונג דער אָרדנונג אונד דער רוי- הע, בעדעקען זא דאס זא אינדעס זא צור זיכע- רונג דעם לעבענס אונד אייגענעם הויך דא גע- געווערטיגען בעוועגונג מיטווערען, בעוועגונגען פּאָר- בייע, וועלכע פּעהרע אָדער שפּעטער ווערדע זא זעלבסט אונד ווערדע איהר אייגענעם ענטשענען קאָננען, און אן דא זעעלאָרנער דער פּערישעדי- גען קאָנפּעסאָנען ווא דא ביטטע געריכטעט מיך און דער מיר הויך דא רעגירונג איבערשאנענען פּעריענאסאָיאַכע און איהרעס ווירקונגען צו אונטערשטיצען, פּאָרנעהמליך אבער פּאָרדערע און דא געמינדע-פּאָרשטעהער און, און דער אייפּרוב- ערהאלטונג דער אָפּפעטליכען זיכערהייט איהרע

פ א ל ל י ע ט א ון

דער העלד פאן עפורה.

(2 טע פאָרטעטענינג)

דא ווען דער שטאטס סענאט ווארען הויך איהרע פעסטונג און פאָר אללען פלינדערונגען פאן שטרייט- פארטייען אונד רויבערהייטען געשעטע. אבער דער ראמישע פעהלעהר ארויזענוס האסטע דא ווען אום צווייפאכעס נינדע, צועיכט אלס ראטער, דער איבעראל, ווא ער דא ווען און גראָסער אונד אונפערמיטער מעננע אונד אין און איינער געווסטען זעלבסטשטעטיגקייט פאנד, און איה- נען הארטעקונג פלינדע אונד, ווא זיך דא געלענערהייט נאָס, פערטעהרע ווישטעטיש, וואס איהר יעצט אום זא געהער צו ליענען שיען, אלס אין איבערווענענדיג טהייל ווערן פּרעדיך אונטער דער העררשאפט דער פּרוער וואָנאטע אונד אין בעשעמליכער צאהל אים הענע-דיענ- טע, זא דאס דא ערמשהונג ניכט פּערן לאנג עס בעשע- הע איינע געהיימע פּערבונדונג צווישען דען ווערן און בכל אונד דענען און שרייען, ווארען דאָ דא אישבת און בכל און איהרע האכסטען בלישע, זא דאס פאן איהרעם בלא- צע דא אישבת און אין ישראל ערליכען, ארויזענוס גלויב- טע זיך דאָהער אונטער דער יודישען בעפאלקערונג שאן ווא אויף פּינליכעס באָדען אלסדאן וואר ער אבער איהר פּינד אלס אישירנער כריסט, און וואָלכער שטימטונג האט- טע ארויזענוס דאס קאסעלל פאן סענאט בעצאָנען.

עס וואר נאך ניכט איינע שטונדע פּעריאנאנען, אלס הונג און בעלישטונג צווייער אנדערער מיטגליעדער דעם סנהדרין און דעם קאסעלל אישטראס, און דער מעכטיגע פעהלעהרר ויין קווארטער אויפגעשלאנען האסטע דער דרייא מענגער דער שטאטס טראסטן און דאס פּאָרצימטער אונד מעלדעשען זיך; אבער ווא סוסטען נאך לאנגע וואר-

אונמאנליך זיין ערנסט ויין, מיט פּירדען ברינגען ווא אל- לע אפּפער, דא אן אונזערן קרעפטען שטעהען, אבער ווא וואללען ווא אין דען הויזען דער שטאטס איבער זעכס- טווינדט טאנן טאָנאטע לאנג מיט אללעס, וואס זא בעהר- פּען, אונד מיט איהרעם סאָלדע ערהאלטען קאָננען? ניכט עס און אונטער אום איינע אונאבא וואָהלאַבענדער ביר- גער, זא אויף דאָך דער טראָסע טהייל נור אים אונד לעבט פאן דער אייביש דעם טאנען, זא ווערדע דישע אונגעווערע לעכט דאָך נור אויף דען שילשען ווענער, וואָנען, אונד דיעזע ווענען ווערדען און קריצער צייט צו גונדע געריי- טעט ויין.

דא בוז יעדער קעק ווען, (אינעטבראך און אור- ווענוס) אן מינעס ערנסטע צו צוויפּעלן, און שערעניכט מיט ליישען, ווא איהר וויט, און האבע און מינע בעפעה- לע גענענען, אונד אן און און עס, זא צו פּאָרלעהרען. נעהן דאביא עטליכע פאן און צו גונדע, וואס אום דא- ראן געלענען?

אבער הונג ליעט זיך ניכט פאן דען שפּאָלען בלי- קען דעם ראַטערס אכטיקען אונד ערווערענען; הערר, דא אכטיקעשעס אונדער קרעפטע אום בלייבע ניכטס איבריג, אלס אויסצו-וואנדען אונד דיעזע שטאטס איהרעם שיקואלע צו איבערלאסען, וואס האבען וור געטהאן, אום זיינען פּאָרן צו ערנענען, הערר? ווא וונד געטרייע אונ- פּעריהאנען דעם ערהאבענען קאזיערס, האבען שפּעליך געלייטעט, וואס אום אויפּערלענט וואָרדען, אונד געמאלט פאנד און נור אין שיי פאן ווערענעמליכקייט אינגער- האלב דיעזער מייערן שטאטס, וואָללע אום אלוף ניכט ציכטען פיר אין פּערינעהען, דאס ווא ניכט בענאנען, אונד שענקע אונס, ערלייכער הערר, זיינע שאָנונג!

דער ראַטער מאס מיט ערשטויענען בליקען דען שרע- כער, וואָלכע איינזענענען, (זאנע ער) קאממען שפעט פאן דען פּוילען אונד טערינען ווען דער שפּעטער, אונ-